

B.D.I.C

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

На місяць . . . — м. 50 ф.
На 3 місяці . . . 1 » 50 »

(Ціна одного примірника 5 ф.)

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ НА
ТИЖДЕНЬ.

Розсвіт

Часопись громади „Самостійна Україна“.

Раштат,

вівторок, 29. січня

1918

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

Й АДМІНІСТРАЦІЇ:

«Ukrainisches Sekretariat
Rastatt (Baden).

ВИДАС: ТОВАРИСТВО
„УКРАЇНСКИЙ РУХ“.

УКРАЇНА - САМОСТІЙНА...

„Карльсругер Тагблят“ з дня 29. січня доносить:

Українська Центральна Рада проголосила 308 голосами проти 4 повну незалежність Української Республіки й висловила бажання жити в добрих і приязних відносинах з Румунією, Туреччиною й іншими сусідніми державами.

До скликання Українських Установчих Зборів провадити ме Центральна Рада справи імені Українського народу під назвою „Рада Народів Міністрів“.

В своїй заявлі закликає Центральна Рада петербурзьким народним комісарам та, що вони проводять заключення миру.

В заявлі говорить сядалі так: „Ми вибрані робучим народом. Нарід і солдати україни не хотіть війни. Ми бажаємо миру для Українського народу в як найближчім часі. **Ми проголошуємо свою незалежність, щоби нї російський, нї який другий уряд не міг перешкодити нам заключити мир.**“

Жадання соціальних революціонерів відносяться тільки до конфіскації землі та до її передачі в руки селян. Соціальні революціонери стоять на тій точці погляду, що індустрия Росії ще не так дуже розвинена, щоби її можна було усунути, що загалом, на їх погляд, ще не настив час, щоби Росія могла стати центром соціалістичної державою, державою, в якій не було би приватних продукційних дібр за засобів—лише виключно суспільні.

Большевики оспорюють становище соціальних революціонерів тим, що вони закликають соціальним революціонерам гамовання розвитку соціальної революції. Це треба розуміти так, що заспокоєнням землею селянських мас, які є звичайно консервативні й нереволюційні, затягнеться усунення всіх маєткових дібр, тому що пролетаризація селянських мас буде на якийсь час припинена. Соціальні революціонери стоять тим способом за природним розвитком суспільства—коли навпаки большевики хочуть вже тепер завести соціалістичний лад.

Однакож як гарною може комусь відповісти про соціалістичний лад, то в ті періоди, коли вже змінила на інше, заведення соціалістичного ладу ще не на часі. Нашу думку підтверджує вже той факт, що російське робітництво все таки в меньшині супроти селянства. Доки пролетаризація селянства не поступиться так далі, щоби пролетаріят становив більшість населення Росії, доти не можна й думати про владу пролетаріату (робітництва, яке не має нічого, лише пару дужих рук).

Тепер большевики держаться при владі тому, що вони прибічники мир солдатам, і солдати їх підтримують. Але по заведенню миру справа може повернутися цілком противно. Меньшині мусить остати меньшині, а більшість приде до влади.

Тому що різкіше обрисується ся перед нами факт розігнання Установчих Зборів большевиками. Ми, що стоїмо на боці великих піддій, питаемося, чи большевики такою тактикою насильства зуміють довго удержувати ся при владі, чи не прийде яка інша сила й не усуне теперішніх міжнавладців—та чи та сила не покористується тою ж самою тактикою большевиків. Задля того політика большевиків дуже ризикова. Їх ставка: або виграв, або програв.

К. Н.—ва.

Вісти з України.

„Der Bund“ з дня 23. січня доносить: Як довідуюмося, цілим українським фронтом, (бувши російським південно-західним та російсько-румунським), командує відомий генерал Шербачев.

Після петербурзьких звідомлень, большевики не мають вже ніякого впливу на бувший південно-західний фронт. Велика більшість тамошніх військ стоять за соціал-революціонерами уміркованого напрямку. Тільки єдиний революційний комітет девятої армії на румунському фронті ще й досі прихильний до большевиків. Цей самий комітет післав ультімат Румунії й зарядив арештування румунського короля. Румуни розвязали військові большевицькі комітети й розброяли російські війська. Висланій з Кронштадту большевицький агітатор, Рожаль, ув'язнений. Всі погрози з Петербурга, жадаючи його визволення, осталися без відповіді.

Всіми українськими військами, котрі мають воювати з большевиками, командує полковник Капкан, бувши командант української гвардійської дивізії (сердюків).

На це відповідальнє становище він був призначений бувшим Генеральним Секретарем війни, Петлюрою, котрий недавно з огляду на злий стан здоров'я зрікся Секретарства.

Тепер Генеральним Секретарством війни завідує соціал-демократ, М. Порш (адвокат). Призначений на начальника українського Генерального штабу генерал-майор, Бобровський приступив уже до виконування своїх обов'язків. Раніше він був представителем української військової Ради, двинської військової округи, де він був тоді начальником тамошнього російського генерального штабу. Щікаво додати, що під час висідки Німців на островах ризької затоки, Бобровський був замкнений з усіх боків і тільки вночі, з невеличким гуртком своїх людей йому вдалось прорвати ся. Першим генералом-квартирмістром назначено полковника Генерального штабу, Кільчевського, другим—підполковника Сливинського.

Гетьман українського козацтва, генерал Скоропадський, стоять зі своїми добре зорганізованими й вимуштуваними військами на румунсько-українському фронті. Ген. Скоропадський є молодий, але дуже спосібний та енергійний генерал.

Війна України з большевиками.

„Базлер Нахріхтен“ з дня 26. січня повідомляє: Між Березня-Клеванем, на північ од Ровно йде велика битва між українськими й большевицькими військами. Битва тягнеться вже три дні й ще досі не скінчилася. Обидві сторони мають сильну артилерію й через те страти значні в обох боків.

Помимо виразного приказу Криленка, сильні большевицькі частини кійська між Вислою й Гариню починають покидати фронт.

Ці частини проходили українських військових властів забезпечити їм вихід.

Українці згоджуються ся на вільний відхід большевиків, але жадають, щоби вони передали свою артилерію українським військам.

29. січня 1918. р.

В російській революції зазначилась нова зміна. Богата на всякі прояви суспільна боротьба вступила на новий шлях. Знову склалися в Росії події, які безумовно мати муть такий, чи інакшій вплив на розвиток далішої боротьби російських робочих мас.

Масно на думці події останніх днів, а то: розігнання російських Установчих Зборів большевиками.

Подія ця не без ваги та не без майбутніх наслідків. Факт цей може привести до нових потрясаючих заворушень, до нового перевороту, який знову може повести за собою цілковиту зміну суспільного ладу, або знову може дати силу в руки реакції.

Установчі Збори—всенародні представництво—розігнано. Розігнали їх збори большевики.

Здавалося, що та політична партія, яка тільки задля своїх демократичних клічів негайний мир та негайне скликання Установчих Зборів, прийшла до сили, буде лічити ся з демократичними установами, якими для нас являються Установчі Збори; але сталося що щось цілком іншого. Больщевики, не одержавши для своєї програми більшості на Установчих Зборах, розігнали їх збори.

Причини, які спонукали большевиків до цього кроку, лежать у домаганнях, які вони поставили до Установчих Зборів.

Поминувши признання влади большевиків містяться в домаганнях большевиків ось в чим.

Політична партія, що зві себе большевицькими, заступає міське, промислове робітництво Росії та частину спролетаризованого (збуднілого) селянства. Ціла партія становила меньшину на Установчих Зборах.

Велику ж більшість Установчих Зборів складали праві соціальні революціонери, або заступники загалу російського селянства.

Між большевиками, а соціальними революціонерами є деяка ріжниця в поглядах. Ріжниця поглядів між большевиками й їх провідником, Леніном—та соціальними революціонерами та їх провідником Черновим, відноситься головно до майбутнього ладу в Росії.

На думку большевиків треба всю індустрію Росії усунуть, то значить повідбрати від фабрикантів фабрики й заводи, сконфіскувати від капіталістів їх капітал—та передати фабрики й всі капіталі приватних власників у руки тих, які самі продукують (виробляють) ріжні продукти—тобто в руки робітників.

Завдяки такому самовластному опорожненню більшевиками часті фронту їх становище на Волині робить ся чим раз гірше й небезпечніше.

„Діло“ з дня 24. січня доносить, що під Луцьком іде завзята битва між українськими військами й більшевиками. Наступаючою стороною є Українці, які намагаються видерти з рук більшевиків місто Луцьк.

Про хід битви й про наслідки її ще не відомо.

А відомо лише те, що Українці вели такий сильний наступ, який навіть заставив більшевицького команданта звернути ся до австрійсько-угорського війська за поміччю. Але цієї помочі більшевики не дістали від Австро-Угорщини.

До „Карер. Тагбл.“ доносять із Берліна: Головнокомандуючим більшевицькими військами проти України настановлено матроса Дібенка. Російська армія на українському фронті і три корпуси 9 армії хотіли пробити собі дорогу на північ, щоби прилучити ся до більшевиків і піддати ся харківському урядові, але українська армія стала їм на перешкоду. Коло Галаца між румунськими й російськими військами мало дійти до бою, в котрім Росіян побито. Цікаво зуважити, що в наслідок цього бою 3.200 Росіян із 22 гарматами, великою скількістю снарядів і 1200 кіньми перейшли на німецьку сторону.

Після звідомлень французьких часописів, треба сподівати ся незабаром рішучого бою між українськими й більшевицькими військами.

„Kaisr. Tagbl.“, ч. 25, з дня 25. січня 1918. р.

Харківська „Рада“.

„Франкф. Цайт.“ із дня 26 січня подає таку відозву харківської „Ради“.

Відозва Народного Секретаріату, народу й Республіки України до всіх Українців! Генеральний Секретаріат Центральної Ради підписав Каледіна й усіх контрреволюціонерів у своїй боротьбі проти революції робітників і селян, що національну ворожечу між українським і російським народом, закріплює буржуазний уряд на Україні!

Ми заявляємо в імені народу Української Республіки, що Генеральний Секретаріат Центральної Ради ворог вільного українського народу й ми закликаємо все військо, робітників та селян до боротьби з Генеральним Секретаріатом, Центральною Радою й Каледіним.

Військо й уряд зedнаної союзної Республіки працювати ме спільно з нами.

Всі селяни, робітники й горожани України повинні чинно підpirати революційне військо, військо Народного Секретаріату й народних відпоручників.

Народні відпоручники: Юрій Коцюбинський, Микола Скрипник, Володимир Люксенбург, Юрій Летинський, Евген Бохе, Сергій Бакинський, Мануїл Руцький і Володимир Авсен.

Як повідомляє „Бунд“ із українських джерел, на другу українську Раду в Харкові треба дивити ся, як на вчинок помсти.

Другу цю Раду створили два мільйонери, брати Пятакови й пані Баш, котрі свого часу були заарештовані Українцями в Києві.

Донське козацтво й українська мирова делегація.

Вістник політики, літератури й життя“ доносить, що спеціальний кореспондент „Дня“ телеграфує з Новочеркаську, на основі розмови з головою військового правительства Дону—Каледіним, що українські делегати на мирові переговори в Берестю мають відповідні уповноваження від військового козацького правительства заступати його на цих переговорах. Козаки зовсім не бажають продовжувати війни до цілковитого знесилення воюючими. Козацькі ради висловилися за скінченням війни й настоюють на тім, щоб переговори в Берестю допровадили до спинення війни. Але козаків обурило те, що більшевицьке правительство провадить переговори в Берестю від імені цілої Росії, хоч воно ні в якій разі не має влади над краєм, заселеним козаками. Однак українські умовини миру могли б підписати й козацькі Ради.

Коли між Україною та центральними державами прийшло до порозуміння, тоді й козаки, що стоять на фронті, відкликають б до дому. Та козаки ні в якій разі не згодилися б виконувати роль послугачів на румунському фронті.

Українська мирова делегація у Львові.

„Діло“ з дня 23. січня доносить, що до Львова—зavitala вчерашинього дня, в проїзді із Берестя до Києва, українська мирова делегація. У склад делегації входять: Голубович, Любінський, Полозов, Севрюк, Левицький і Остапенка. Делегати задержалися на кілька годин у Львові. Відомість про це розійшлася зараз по всім містах. Де тільки з'явився автомобіль із котрим із делегатів, зараз окружала його товпа цікавих. Один з делегатів відвідав „Книгарню Наукового Товариства ім. Шевченка“ й закупив на кілька сот карбованців українських літературних новин.

Наказ Криленка.

„Кievskaya Myseль“ із дня 19. грудня ст. ст. доносить, що головнокомандуючий російською армією, прaporщик Криленко видав наказ для армії.

У цьому наказі з початку Криленко завзвичає братів—Українців скинути своє правительство, „буржуазно-кадетську“ Центральну Раду.

А далі прямо таки наказує ось що:

„Я наказую, щоби українські війська, які не признають власти петербурзьких народних комісарів, негайно йшли на фронт, або цілковито розоружилися.

А на випадок, коли українські війська викажуть непослух наказові, то зараз же їх заарештувати“.

Конгрес національності Росії.

Часопис „Бунд“ повідомляє з Берна, що у Швейцарії в недалекім часі відбудеться конгрес національності Росії.

Провід на йому будуть мати Українці.

Ціль цього конгресу: пляново виступати до національних домагань у Росії.

(„Fr. Z.“ ч. 28.)

Церковний зізд на Україні.

„Basler Nachrichten“ повідомляє з Львові, що українською пресовою агенцією:

Одна українська особа, котра тимчасово перебуває у Швейцарії, повідомляє, що в короткій часі на Україні відбудеться церковний зізд, на котрому буде порушена релігійна справа.

Правительство України призначає спеціальну комісію для церковних справ на Україні, котра буде приділена до Генерального Секретаріату внутрішніх справ.

Цим самим церква на Україні буде автокефальна (незалежна від московського патріарха.)

Зізд представників від земств і городів.

„Nova Rada“ з дня 9. грудня ст. ст. доносить, що Генеральне Секретаріато внутрішніх справ скликав в найближчій часі зізд представників від земств і городів.

На цьому зізді мається обговорювати ся питання про закріплення й поширення прав місцевого самоврядування; про земські й міські фінанси; про обєднання всіх органів самоурядування на Україні та ще інші справи.

У справі скликання цього зізу Генеральний Секретаріато внутрішніх справ кладе в обов'язок всіх губернських земств та городських управ, щоби ці вжили відповідних заходів задля підготовки потрібних матеріалів і доказів, а також просить о негайну висилку до Секретаріату: постанов у справах фінансових і плянів про потрібні зміни порядку земського й городського оподатковання.

Самостійники на Україні.

Як уже знають читачі нашої часописи, на Україні існує партія „самостійників“. „Der Bund“ подає про них цікаву заяву українського дипломата, сотника Гасенка, котрий тепер перебуває в Берні, у Швейцарії.

„Помимо ріків під час війни, Українці тепер мають вільну самостійність.

Що торкається цієї партії, то є більші „союзи української державності“, то вони із-за невеликої скількості прихильників не мають великого впливу на Центральну Раду, як політична організація. Програма цього союза з

сопільного погляду не зовсім ясна. На останньому українському військовому зізді на 2000 депутатів було яких 100 представників союза, коли між тим українські сопільники революціонери мали на зізді понад 1000 своїх делегатів.

Отже в боротьбі за владу на Україні найзначнішу роль грати муть українські сопільники революціонери.

До цієї партії між іншим належить провідник української мирової делегації, Генеральний Секретар торгівлі й промислу, В. Голубович; Генеральний Секретар народного прохарчовання, М. Ковалевський, а також голова Центральної Ради, проф. М. Грушевський. „Der Bund.“, ч. 33.

Український Генеральний Секретаріат.

На основі угоди Української Центральної Ради з тимчасовим урядом часів Керенського, коли де-кільком українським губерніям було дозволено ввійти в склад автономної України, створилося задля кермування справами цієї автономної України правительство, яке назовано Генеральним Секретаріатом.

Генеральний Секретаріат складався з девяти секретарств. А після проголошення України Народною Республікою, створено ще декілька секретарств.

Після повідомлення української часописи „Нової Ради“ з дня 12 грудня ст. ст. 1917.—тепер Генеральний Секретаріат складається з таких секретарств.

- 1) Генеральне Секретарство внутрішніх справ;
- 2) Генеральне Секретарство справ земельних;
- 3) Генеральне Секретарство фінансових (громадських) справ;
- 4) Генеральне Секретарство народної освіти;
- 5) Генеральне Секретарство національних справ;
- 6) Генеральне Секретарство для російських справ;
- 7) Генеральне Секретарство для юдівських справ;
- 8) Генеральне Секретарство для польських справ;
- 9) Генеральне Секретарство справ праці;
- 10) Генеральне Секретарство торгівлі й промисловості;
- 11) Генеральне Секретарство військових справ;
- 12) Генеральне Секретарство харчових справ;
- 13) Генеральне Секретарство судових справ;
- 14) Генеральне Секретарство для справ почти й телеграфів;
- 15) Генеральне Секретарство для справ шляхів;
- 16) Генеральне Секретарство закордонних справ;
- 17) Генеральний Контрольор.

Українські залізниці.

Швейцарський „Bund“ з 5 с. м. доносить. Тому що всі залізниці на Україні в руках Української Ради, український Генеральний Секретар для справ шляхів, Єщенко віддав зарядження, після якого всі доходи з залізниць на Україні мають уживати ся виключно на потреби Української Республіки.

Одеса.

Газета „Tägliche Zeitung“ подає, що в Одесі панує гротескна криза. Тому всі банки від 15. грудня засічено й немає ніяких виглядів на те, що їх одкриють.

Робітники ставлять великі домагання. Відбулася конференція банкірів із фабрикантами, на котрій вияснилося, що гротескна вистава тільки на одну тижневу виплату за працю робітникам.

Багато фабрик перебрали робітники під власний заряд. Через це вироби продуктів збільшивши ся. Українська Центральна Рада заявила, що вона конфіскації банків не допустить, але більшевики чим далі, тим більше зискають прихильників.

„Fr. Zeitung.“, ч. 24, з дня 24. січня 1918. р.

Стокгольмське пресове українське бюро повідомляє, що відомості, котрі більшевики розповсюджують про свої побіди над Українцями в більшості неправдиві, а деякі непророблені.

Вісти з Росії.

Коло Установчих Зборів.

„Нае Бат. Л.—Цайт.“ доносить зі Стокгольму під датою 23. січня: Засідаючий у Петербурзі конгрес залишників більшістю 273 голосів проти 261 ухвалив резолюцію, котра вітає Установчі Збори й обіцяє їх підтримати, а від Ради народних комісарів вимагає, щоб Установчі Збори безпереривно продовжували свою працю, навіть при інъочому складі правителства.

Керенський, котрий тепер, ніби то, жив в Петербурзі, повідомив центральний комітет соціал-революційної партії, що він бажає бути присутнім на Установчих Зборах і просить комітет поробити заходи перед правителством, що до його особистої безпечності. Але центральний комітет відрадив це Церенському, бо правителство не оставило б його на волі, коли б тільки довідалося про його поменшання.

Народні комісарі мають намір сконфікувати рахунок Керенського в банкові на 1,477,734. карбованців.

До „Франкф. Цайт.“ доносять з Берна під датою 24. січня:

Як повідомляють із Петербурга, члени Установчих Зборів, котрих уже багато приїхало до Москви, хочуть відкрити Установчі Збори в Москві, бо в Петербурзі більшевики не допускають їх відкрити.

Більшевики заарештували 20 соціалістів-революціонерів, членів Установчих Зборів. Орган більшевиків повідомив населення Петербургу, що на далі кожний мешканець буде одержувати тільки 100 грамів хліба.

Більшевицька „Правда“ повідомляє, що військо більшевиків відбило одну стацію в Українців, на якій захоплено багато споживчих предметів, як на приклад 5 міліонів консервів у банках і 2000 штук худоби, а крім того багато військового матеріалу, як рушниць, скорострілів і т. п.

(„Fr. Zeitung.“ ч. 25.)

Відозна всеросійського селянського „совета“.

„Франкф. Цайт.“ з дня 24. січня оголошує зміст проклямації всеросійського селянського „совета“.

Проклямація стверджує, що червона гвардія залила кровю вулиці Петербурга. Червона гвардія виступає ніби то проти маніфестації, котра складала ся з буржуїв і контр-революціонерів, але в дійсності це була маніфестація робітників і солдатів.

Далі в проклямації говорить ся: „Купи трупів дають доказ, що жертвами були робітники і солдати, котрих замордовано по наказу народних комісарів, за те, що дамагалися всієї влади Установчим Зборам. Смольний Інститут не хоче волі народу, котру він ніби то боронить, а червона гвардія під гаслом охорони революції боронить деспотів із Смольного Інституту. Ми повернули знов до тих часів, коли царизм розстрілював товпу, що жадала Установчих Зборів.“

Проклямація кінчається словами: „Розкрийте очі, подивітесь на автократію (самовладу), котра під покришкою соціалізму поглинула свободу. Лихо тому, хто не чує нашого голосу трівоги! Повстань російський народе, а то доля твоя стане віковичною ганьбою!“

Третій конгрес „советів“.

„Базлер Нахріхтен“ доносить із Петербурга, що там тепер зібралися третій конгрес „советів“, в которому бере участь 625 делегатів.

Це число делегатів далеко більше від числа другого конгресу, котрий дав владу Леніну. Конгрес засідає в Таврійській палаті.

„Basl Nachr.“ ч. 44. з дня 26. січня 1918, р.

Селянський конгрес.

„Франкф. Цайт.“ з дня 28. січня повідомляє: Із Петербурга доносять, що більшевики розігнали селянський конгрес, котрий на свому засіданні виніс протест за розігнання конституантів (Установчих Зборів).

Відбулося це так: Під час засідання конгресу, увійшли красногвардійці й зажадали, щоби його члени розійшлися. Останній не зго-

дилися. Ціднявся спір, який привів до кулачної бійки, що продовжувалася чотири години. Селян під кінець розігнали, а головний комітет заарештовано.

Розлом між більшевиками.

„Базлер Нахріхтен“ з дня 21. січня. З Петербурга повідомляють, здається, що розлом між російськими соціалістичними партіями, котрий до цього часу не мав ще місця тільки в більшевиків, поширився тепер і на них. Від часу випадку з румунським послом, Діяманді й зруйнованням озброєнними солдатами віннового склепу італійського посольства, стали ширитися чутки про незгоду між Леліним і Троцьким. Відносно дикторського трактування Троцьким справи мира, висловився ніби-то Ленін, що таке відношення до мира не відповідає інтересам революційної демократії. Ждуть, що цими днями справа виявиться ся.

Де-кілька полків петербурзької залоги оголосили, що вони цілком підтримують жадання соціал-революціонерів у справі видкриття Установчих Зборів.

Бездаддя в Росії.

Аг. Вольфа повідомляє з Росії, що в губерніях: Новгородській, Костромській, Володимирській, Смоленській, Московській, а особливо в Оренбурзькій і в Туркестані панує голод.

Комісар народного прохарчування видав наказ ужити всіх заходів до поборювання анархії на залізницях.

Прохарчувати сотні округ і фронт при теперішніх обставинах неможливо.

Для відновлення порядку в залізничному рухові вислано червону гвардію.

Як повідомляють із Стокгольму, більшевики ніби-то відкрили місце в Петербурзі, де переховувався Керенський. Він буде арештований.

Генерал Корнілов передказав співробітникам „Утра Росії“, що хвиля для його виступу ще не надійшла, але він провадить далі свою діяльність і веде підготовчу роботу до цього. Корнілов мешкає на південній заході Росії й має біля себе тільки 20 вірних людей.

„Basl. Nachr.“ ч. 34. з дня 21 січня 1918, р.

Демократизація флоту.

„Франкф. Цайт.“ повідомляє з Петербурга під датою 27. січня, що більшевики видали закон про демократизацію флоту, у котрім говорить ся: Персонал флоту російської республіки складається з рівноправних горожан російської республіки. Управа флоту належить представникам, вибраним матросами на підставі демократичного виборчого закону. Кожний член флоту має право належати до різних політических організацій, і відкрито виявляти свої переконання, як політичні, так і релігійні. Флота вибирає собі головну військову управу, котру затверджує головна управа флоту.

Нові республіки.

„Базлер Нахріхтен“ доносить із Петербурга:

Створювання нових республік триває й далі. Місцеві установчі збори в Ташкенті проголосили Туркестанську республіку; до того ж зміряють Башкирії, котрі мешкають переважно в губерніях: Оренбурзькій, Пермській і Самарській, крім того має створитися Уфимська республіка, котра обіймала більшість губерній: Уфимську, Казанську й частину Оренбурзької.

Також часопис з дня 22. січня доносить, що Грузія (у Закавказії) проголосила себе самостійною республікою.

„Basl. Nachr.“ ч. 36, 44.

Конференція для утворення Федераційної Республіки.

Як доносить „Правда“, запросила Рада народних комісарів правителства самостійних республік Росії до участі в конференції, яка має зайнятися вступними роботами коло утворення всеросійської федераційної республіки.

Вироблений більшевицьким правителством план передбачує утворення союза держав на зразок Сполучених Держав. Заступники України, Естонії, Ліфляндії, надвізької республіки, кавказької республіки й Сибіру приєдналися до цього.

Мирові вісти.

Мирові делегації.

До „Раштатер Цайтунг“ із дня 24. січня доносять із Берліна. Між українською й більшевицькою делегацією дійшло до відкритого розриву. Як повідомляє Пет. тел. аг., в Бересті російська делегація дня 16. січня, зложила таку заяву:

Вже при першій стрічі з українською делегацією, 8. січня ми заявили, що лічимо недопустимим відбувати які-небудь офіційні, чи приватні конференції без відома української делегації, і що ми сповіщати мемо про переговори. Генеральний Секретар, Голубович, повинен був порозуміти ся що до цього зі своїм урядом, і ми не мали сумніву, що він даст нам таку ж заяву. Між тим заявили ми не одержали. Дня 15. січня державний секретар, фон Кільман зазначив, що обговорювалася з українською делегацією справа границь занятих земель і, що це буде мати вплив на переговори.

З огляду на те, що українська делегація без нашого відома розпочала дипломатичні переговори, Троцький післав ось яке письмо українській делегації.

„Ми стверджуємо, що помимо дуже виразного змісту нашої умови, помимо теперішнього стану річей, котрій вимагає згідно виступати проти спільногорога, — українська делегація пішла проти революції, котра не може терпіти ніяких тайних умов з імперіалістами.

Українці й на далі за нашою спиною переговорюють з ворожими делегаціями. З огляду на інтереси мас робітників і селян, ми складаємо з себе відповідальність за переговори України. Ми звертаємося ще раз до виконавчого центрального комітету (більшевицького самозваного правління в Харкові) з жаданням поробити всі заходи, що б забезпечити інтереси Української Народної Республіки й охоронити її перед тайною грою делегації Генерального Секретаріату. Ми докладно знаємо, що виконавчий центральний комітет має більш права (?) говорити від імені Української Республіки, чим Київська Центральна Рада.

Тому, що ваша політика заложена на тайних умовах і зраді демократичних інтересів (?) ми вважаємо необхідним указати вам на те, що ваш вплив ще не дає вам права говорити від імені незалежної Республіки.

Гей! тримай біки—треба-б сказати на це загонистим більшевикам...

Ред.

Вісти зі світа.

Майбутні відносини Японії до Німеччини.

Виступ Японії проти Німеччини в цій війні був з боку правлячих кругів Японії недобре обміркований. Японці бачуть тепер, що воюють в часті завели ся цим виступом. Японія гадала, що Німеччину вдасться розбити й що Японія дістане велику воєнну добичу. Та сподіванки Японії, як і цілого Антанту, не здійснилися. Тепер приходиться Японії завернути зі шляху, на який вона стала.

Про цю зміну настрою Японців супроти Німеччини свідчить промова японського генерала, Танаки, яку він виголосив 20. травня 1917. р. в Шангаї.

Генерала Танаку вважають правою рукою японського воєнного міністра.

Цей генерал сказав між іншим про Німців таке:

Для Японців мало наслідувати героїзм Німців; Японці мусять ще щось більше зробити. Японці мусять старанно застосувати ся над тими причинами, які дали змогу Німцям стати такими могучими та, які уможливили Німцям таке світле ведення цієї страшної війни.

Японці мусять все зробити, щоби наслідувати Німців у організаційнім хисті, у їх єдності й любові до рідного краю.

„Ми тепер,—так говорив далі генерал Танака,—у війні з осередніми державами, але прийде день мира, коли ми простягнемо дружню руку могутнім Германцям. Яке б там становище не займала Японія супроти Німеччини, то вороже супроти неї вона вже не виступати буде. Тепер панує між найвизначнішими державними мужами тільки німецька орієнтація.

ВІЙНА.

(На підставі німецьких звідомлень).

ЗАХІДНИЙ ФРОНТ.

Майже на цілому фронті боєва діяльність була незначна.

ІТАЛІЙСКИЙ ФРОНТ.

Відпerto напад Італійців на Монте Пертика. На інших фронтах нічого нового.

З таборового життя.

Драматично-Музичне Т-во. У вівторок 22. січня відбулися загальні збори Драматично-Музичного Т-ва.

Після прочитання й затверження протоколу, були прийняті в товариство т-ші: Аламієв, Факів, Поліщук і Рибак. Далі дала звіт комісія по улаштуванню вечірки для товариства, а касієр про поїздки на команду, при чому зазначено, що зібрано жертв від полонених 97 мар., 16 фен.

За труди й гарне улаштування вечірки висказано товариством щиру подяку комісії по улаштуванню цієї вечірки.

У справі виборів до Генеральної Ради й Старшини ухвалено вести агітацію як можна найбільшу за своїх членів.

Під кінець вибрано головою т. Тертичного на місце т. Шиліна, що через недугу зник ся голосувства.

Театр. У неділю 27. січня пройшла на нашій сцені песса „Душогуби“, драматичні малюнки на 5 дій Тогобочного, які поставило наше Драматично-Музичне Товариство.

Ця життєва, реально написана й гарно виконана артистами песса зробила велико враження на публіку.

Перед глядачами пройшло ясно семейне життя, збудоване спочатку на багацтві, а потім на трупах людей. Ця песса ще раз пригадала несправедливий жіночий погляд, который щоденно зустрічається в житті, що, мовляв, в багацтві все щастя. Вона показала ті нещастя, мучення совісти та боротьбу тіла з душою, що їх приносить життя, збудоване на зрабованім щастю, на трупах та крові других.

Глядачи на сцену, публіка мала зможу також пригадати давно покинуту нею ємю, хату й хазійство.

Що до виконання цієї песси, то треба признати ся, що воно здається ся, однозначно.

Цілком удачна роздача ролі та гарне розуміння їх кожним артистом, помогло їм цілком природно й без жадних закидів провести цю пессу. Одна лише масова сцена в 3. дії була трошки схиблена й не зовсім природно проведена, але це лише на початку, бо далі вона пішла краще.

Треба лише зазначити недостаточне вивчення ролів, через що робилися павзи, а також пропускалися деякі речення, котрі чути було з будки, а котрих не виголосували артисти. Особливо це відносилося в 3. дії, під час убивства Василя.

Цілком неприродне було курення цигарки після вбивства Василя, що робив т. Іванів (Панас).

Тов. Бондар, хоч перший раз виступав в жіночих ролях, але Мотрю він грав без закиду, лише своїм виглядом у 3. та 4. діях псуває враження.

Теж саме можна сказати про штучне волосся (парик) у Нечипіра (Лашко), що наче тряпка було на голову накладене. Погане враження робила рука, протягнута зза куліс для причинення вікна, що мігби зробити хтось хатний, або зовсім залишити.

Л.
Січ. У суботу 26. січня в Великій Салі відбувся злет „Січі“, на якому вислухано звіт заступника полку, обговорювалися організаційні й інші справи.

У своєму звіті заступник полковника, т. Калюжний подав до відома, що зараз є Січови-

ків 817, із них 250 в таборі, а решта на командах.

Далі повідомив, що роблять ся вже заходи про перенесення полку на Україну (на випадок мира) та зазначив, що не всі ходять на збори, й що не можна вести жадних вправ, забав т. д. Виставлена на денній порядок справа виборів сотників, визвала широку дискусію й ріжкі погляди на цю справу. Але, вважаючи на те, що більшість Січовиків є на командах, ухвалено не вибрати сотників, а доручити лише вибрати, або затвердити старих бунчужних (підхоружніх) і представити їх заступникам полку для проведення їх приказом по полку.

При вільних внесеннях піднялася справа вибору полковника Січі, котрий був би завше при Січі, тутки в Раштаті, але, що ця справа серіозна й потрібує докладного обговорювання, то відложено її до слідуючих зборів.

Левко.

Спілка „Єдність“ У вівторок 22. і середу 23. січня відбулися збори спілки „Єдність“.

Голова спілки, т. Лашко дав звідомлення з діяльності Старшини, в якому, між іншим, зазначив, що управитель спілки, т. Ободянчик на своє прохання звільнений від безпосередніх обов'язків, які перебрала й розділила між себе Старшина.

На запит, скільки відсотків накладається на крам, голова відповів, що на річі до великого ужитку накладається ся 10, 15 і 20%, тоді, як на харчові майже ніяких відсотків не накладається ся. Далі дав звіт обрахунків т. Сухар, а за комісію по улаштованню свят, т. Гришко. Після звідомлення Надзвіраючої Ради, з якого члени довідалися, що знайдено все в порядку й надеждити ніякого не було,—всі звіти приняті зборами до відома.

З огляду на те, що голова, т. Лашко добровільно уступив, а також вибуло зі Старшини три члени, головою спілки вибрано тов. Рибака, а членами т.т. Перліфоніва, Зубкова і Жемчугіва.

При вільних внесеннях ухвалено дати грошеву запомогу вибувшим членам Старшини, а також висловити їм щиру подяку й дати подарунок управителю, т. Ободянникові, за його довгий пильний працю.

Далі порушила ся справа лотерії, на що Старшина відповіла, що лотерія є здирством людей, якого при спільноті не можна було допустити, а тому вона й не була улаштована на свята. Цей погляд Старшини підтримали члени й ухвалено скасувати попередньо ухвалу відносно улаштовання лотерії. Ч.

Із чужих таборів.

Український просвітний гурток „ВІДРОЖДЕННЯ“ в таборі Альтдамі, надіслав до нашої таборової громади такого листа з приводу Нового Року:

„Шлемо свій щирій привіт і здоровимо всіх товаришів Раштатської Громади з Новим Роком і бажаємо в цьому році щасливо повернути на рідну Україну й обняти всіх милюх нашому серцю.

Секретар—С. Чабан.

Зі свого боку від імені цілої громади дякуємо за привіт і бажамотт. із Альдаму, як найкоршого здійснення наших завітних і загальних мрій.

Ред.

Із робітничих команд.

„Українська Робітнича Громада“, на роб. ком. число 2243. Neuengburg, сповіщує про організаційні справи, та про святковання Різдвяних свят. З початком нового року стару президію „громади“ затверджено на далі, а на референта вибрано т. Паламарчука.

На перший день свят співацький гурток на святкованії відлив концерт із декламаціями й музикою (зі скрипки, балалайки й гітари). В програму концерту ввійшло з пісень: „Заповіт“, „Летить голка“, „Ревуть, стогнуть“, „Зоре моя вечірня“ й національний гімн; виголосено вірш: „Як би ви знали, панич“ „Кріваве марево“ і інші, переважно з творів Т. Шевченка.

Святковання відбулося у присутності столожі і офіційно близьких до команди осіб населення, і пройшло, як повідомлять, дуже гарно.

Ми раді, що нації громадян вміють організовано працювати й себе розважати.

Ред.

„Товариство імені Богдана Хмельницького“, на роб. ком. ч. 196., в Віденському, повідомляє, що робота й організаційна і просвітна йде дуже

гарно. Багато нових товаришів прилучилося до товариства й познайомилося зі загально-українською думкою.

На останніх зборах управа дала звідомлення, з якого вияснено, що для членів за час існування товариства від таборової спілки „Єдність“ замовлено й одержано ріжкого краму на 250 мар., із книгарні „Українського Руху“ одержано книжок на 13 м. 90 ф. Крім цього в таборовій бібліотеці обміняно три десятки книжок ріжкого змісту.

ПОЧТОВА СКРИНЬКА.

Товаришам Козаченкові № 23342 і Ракові ч. 2029. Коли Ви шукаєте своїх братів, то не забувайте ж писати їх імена й називати, а також і свої.

Товаришів Кумасеві, № 5039 на ком. № 102. За приватність до України слобід Бутирлицівки, Петропавлівки Бичок достовірно ще нам не відомо, хоч уже була вістка, що Бутирлицівка заявила бажання вйти в склад Української Народної Республіки.

Тов. Андрія Близнюка, на команді № 389, Nordbach, здоровити з Новим роком і бажає скоро го повороту до рідного краю. Фока Бутсько, з роб. команди ч. 180., Bamisch, Amt Millheim; він же шле привіт і щирі новорічні бажання своїм учням і співакам на команді в місті Pforzheim.

Товаришам № 8047, і 28558. Просимо надіслати ясно зміст Ваших оголошень.

СПРОСТОВАННЯ.

В числі 1. „Розсвіту“ з дня 5. січня, у статті „Із Газет“ пропущена підпис «Редакція».

Просимо шановних читачів числити ту статю редакційно.

Редакція.

ОПОВІСТКИ.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ.

Полонений Петро Козленко, шукає свого зятя, Махайла Шпака, сам знаходить ся на роб. ком. ч. 774. Просить відгукнутися.

Пол. Іван Катько й Сергій Карапюса шукають свого родича, Трохима Катька. Просить відгукнутися ся.

Книгарня

Товариства „Український Рух“

повідомляє,

що вона не має на складі таких книжок:

Грушевський: Історія України.

Аркас:

Закішевський-Барвінський: Всесвітня історія.

Огоновський: Фізика.

Аритметика.

Стоцький: Українська граматика.

Грушевський: Як жив український народ?

Шевченко: Кобзар (Видання С. В. У.)

Поезії заборонені в Росії.

Хиба ревуть воли, як ясла повні.

Пасїка.

Дві казки.

Світогляд Франка.

Пан народолюбець.

Українська мова й школа.

Календар „Просвіти“.

Пісні полоненого.

Веремієська буча.

З крівавого року.

Вечерниці на хуторі коло Деканьки.